

ŽENSTVENOST

U GEOMETRIJSKOJ APSTRAKCIJI

Autorski projekat Mione Marte Marković

MODERNA GALERIJA LAZAREVAC
9-20. novembra 2023.

MODERNA GALERIJA
LAZAREVAC

umetnice zastupljene u projektu

Bosiljka Zirojević Lečić
Danja Tekić
Emilija Radojičić
Jagoda Živadinović
Jasna Gulan Ružić
Korina Gubik
Mila Gvardiol
Miljana Radenković
Milka Žunjanin
Miona Marta Marković
Nina Todorović
Sanja Đorđević
Sonja Kostić
Sylvia Kovjenić
Tamara Dragan
Višnja Petrović
Vjera Damjanović

Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji

Osvrnuvši se na istoriju umetnosti u periodu do sedamdesetih godina prošlog veka, evidentno je da su pravi raritet autorke koje su svojim delima postigle da se u nju inkorporiraju. Tek poneka umetnica uspela je da se afirmiše tako da njena umetnička praksa ostane nezaboravljena, poput Artemizije Đentileski (1593 - 1653), Elizabete Viže-Lebran (1755 - 1842), Meri Kasat (1844 - 1926), Suzan Valadon (1868 - 1938), Sonje Delani (1885 - 1979), Džorđije O'Kifi (1887 - 1986), Tamare Lempicke (1898 - 1980) ili Fride Kalo (1907 - 1952). Pored Sonje Delani, koja stvara početkom XX veka rame uz rame sa najznačajnijim slikarima i čiji rad po sebi predstavlja poglavlje u opusu apstraktne vizuelne umetnosti, u istom vremenskom periodu istakla se, kao eksponent apstraktog ekspresionizma, Lenore Krasner (1908 - 1984), supruga Džeksona Poloka, koristeći pseudonim Li Krasner. Ali od trenutka kada smo otkrili mističku umetničku praksu Hilme af Klint (1862 - 1944), sama istorija umetnosti se nalazi na našoj strani, svedočeći o radu jedne žene koji značajnim obimom prethodi radovima Kandinskog, Maljevića, Mondrijana i drugih majstora geometrijske apstrakcije. Upravo zbog te činjenice, možda je neophodno preispitati i pitanje fakticiteta nastanka prvog apstraktog dela koji se vezuje za Vasilija Kandinskog i njegov akvarel iz 1910. godine. Na stranu što neka najnovija istraživanja u istoriji umetnosti dovode u pitanje i početke konceptualizma: prethodnih godina, u radu britanskog istoričara Glin Tompsona izneta je pretpostavka o pogrešnoj atribuciji Dišanovog slavnog pisoara "Fountain", koji je moguće bio originalno delo nemačke dadaistkinje Elze fon Frajtag-Loringoven (1874 - 1927).

Izložba „Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji“ ima za cilj predstavljanje i približavanje publici savremenih autorki iz Srbije čije je polje umetničkog istraživanja vezano za geometrijsku apstrakciju. Na postavci je zastupljeno više grana likovnih umetnosti: slikarstvo, crtež, digitalna grafika i reljefna skulptura. Odmah na početku treba precizirati da termin „ženstvenost“ ovde ne nudi nikakvu konotaciju na feministički pokret, kritičku teoriju, ili aktivizam, nego na delo nastalo iz ruku autorki koje upravo zbog toga, *a priori*, jeste ženstveno. Ženstvenost tako posmatram kao kulturnu univerzaliju, intuitivno razumljivu u celini istorijsko-umetničkog vremena i na svakom mestu, ne kao političku odrednicu, nešto suprostavljeno ili drugo od pojma roda, nešto čija se emancipacija traži kroz umetnički izraz ili kroz umetničku praksu. Takva, savremena razmatranja, najčešće završavaju tako što iz vida potpuno ispuštaju prirodu i kvalitet samog dela kao proizvoda umetničke prakse na koje želim da se fokusiram. Moja namera jeste afirmacija ženskog stvaralaštva pre svega ukazujući na vrhunski domet umetnica - umesto na puku činjenicu da su u pitanju umetnice.

Iako je pojam ženstvenosti teško, u svakodnevnoj vizuelnoj intuiciji, povezati sa rigidnim geometrijskim formama, ovom izložbom želela sam da stavim u jukstapoziciju ta dva naizgled teško spojiva koncepta, poput nelogično sučeljenih predmeta u metafizičkim slikama Đorđa de Kirika. Umetnice koje su učesnice ove izložbe, grade svoju ženstvenost van stereotipa i atributa koje su kroz istoriju bili etiketirani kao „ženski“, one nas ne zavode putenošću, „ženstvenošću vizuelne forme“, nego britkim intelektom i vrhunskim talentom. Analizirajući našu modernu i savremenu istoriju umetnosti već imamo nekoliko primera vrhunske ženske

geometrijske apstrakcije, od Ljubice Cuce Sokić (1914 - 2009) do Milene Čubraković (1924 - 2004), Mire Brtke (1930 - 2014) i Rade Selaković (1952 - 2008), koje su postavile fundamente narednim generacijama.

Izbor autorki koje učestvuju na izložbi „*Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji*”, za mene lično posledica je veoma izazovnog istraživanja u oblasti naše savremene vizuelne umetnosti. Na prvom predstavljanju autorskog projekta, pred lazarevačkom publikom izlažu sledeće afirmisane vizuelne umetnice, po abecednom redosledu: Bosiljka Zirojević Lečić, Danja Tekić, Emilija Radojičić, Jagoda Živadinović, Jasna Gulan Ružić, Korina Gubik, Mila Gvardiol, Miljana Radenković, Nina Todorović, Sanja Đorđević, Sonja Kostić, Sylvia Kovjenić, Višnja Petrović, Vjera Damjanović i autorka ovih redova (koja je ujedno i kustos ove izložbe). Biografska činjenica da učesnice pripadaju različitim generacijama, može ovaj projekat samo da obogati i pruži nam širi uvid u savremenu srpsku vizuelnu scenu.

Umetničku praksu Bosiljke Zirojević Lečić možemo definisati kao „taktilne slike“. Autorka ne koristi konvencionalni slikarski materijal u svom radu, već šiveni tekstil koji nas svojom strukturu navodi na dodir. U Bosiljkinih delima „*Plavi element 1*“ i „*Plavi element 2*“ koje predstavlja na ovoj izložbi, geometrijska forma je jasna i pročišćena, utemeljena na racionalizmu i preciznosti, svedena na esenciju bauhausovske minimalističke geometrijske apstrakcije. Koristeći preklopjeni krojeni materijal umetnica gradi efekat trodimenzionalnog i zajedno sa markatnim, oštrim i preciznim linijama uljanim pastelom stvara svoju prepoznatljivu likovnu gramatiku. Primetno je da ušiveni materijal ima volumen, izlazi iz dvodimenzionalne ravni, čineći da se Bosiljkina dela dožive i kao „slike/objekti“ ili „slike/reljefi“. Namerno izazvana kolizija dobijena je iz kontrasta mekog, taktilnog šivenog tekstila (vuneni štof) koji ima funkciju potke, i strogog geometrijskog crteža. Svakako, ne može da se ne uoči još jedan važan likovni element prisutan u delu Bosiljke Zirojević Lečić, a to je jedinstven kolorit. On je sведен na monohromna ili bikolorna rešenja, ali ni tada izbor umetnice nisu parovi komplementarnih boja, nego njihov blaži, manje strastven i harmoničniji odnos (crni vuneni štof i ružičasti / plavi uljani pastel, ultramarin plavi materijal i plavi uljani pastel).

Multimedijalna umetnica mlađe generacije, Danja Tekić po vokaciji grafičarka, svoj vizuelni izraz nalazi kako u grafici i digitalnom printu, tako i u slikarstvu i skulpturi/installaciji. Upravo zbog toga, na ovoj izložbi Danja se predstavlja slikama srednjeg formata „*Segment 1*“ i „*Segment 2*“ ali i digitalnom štampom imenovanom „*Struktura XI*“. Na ovim platnima, izvedenim u kombinovanoj tehnici, uočljive su jednostavne geometrijske forme, zlatni kvadrat koji se repozicionira na indigo plavoj podlozi. Struktura reljefnog zlatnog kvadrata je neujednačena i hrapava, njena plastičnost podseća na tehnike zidnog slikarstva. Ravnotežu u kompoziciji na ovim Danjinim delima, uspostavlja izlomljena crvena linija – ona postaje fokus platna, primorava nas da sledimo njen tok. U digitalnoj štampi, preklapanjem bojenih površina koje čak podsećaju na iskliznuća grafičke ploče, da se radilo o tradicionalnoj grafičkoj tehnici štampanja, Danja stvara bogatsvo nijansi i osećaj dubine, odnosno iluziju trodimenzionalnosti. Autorkina doslednost i originalnost u izrazu ogleda se u tome što, u kojoj god tehnici da se izražava – ona je autentična i prepoznatljiva, tako njene litografije (naročito serije „*Structure I,II*“, „*Elements of communication*“ i „*Artist book*“) ne odstupaju od slike (crteža i akvarela) ili skulpture/installacije („*Structure IV*“).

Emilija Radojičić multimedijalna umetnica koja generacijski pripada mlađim autorkama, već gotovo jednu deceniju stvara tkane apstraktne slike, skulpture i instalacije. Na ovoj izložbi autorka se predstavlja sa pet crteža iz serije „Etar“ izvedenim drvenim olovkama na papiru koji, po svojoj kasetiranoj strukturi, evocira Kleov pastel iz 1930. godine „Individualizovana altimetrija pruga“. Iako imaju svoj nezavisani život, Emilijini geometrijski crteži ove serije mogli bi se tumačiti i kao skice, odnosno predlošci za tapiserije. Pored samog naziva dela, analizirajući kolorit i podlogu od recikliranog papira, svatamo da je umetnica duboko povezana s prirodom i prirodnim materijalima. Kao potvrdu tome, uzmimo saradnju sa naučnicima Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo (IMGGI) i korišćenje mikroorganizama u procesu bojenja vune koju upotrebljava u građenju taktilnih slika i objekata, ili Emilijine komponentne skulpture „Talas“ izvedene u različitim varijantama drveta. Na seriji crteža „Etar“ opažamo nežan, lirske geometrijski izraz, upotrebu zemljanih nijansi koje variraju od crvenkasno-naranđžastih do zeleno-mrkih tonova i odsustvo crne. Analizirajući strukturu „Etar 5“ i „Etar 7“ evidentan je autorkin interes sa preklapanje bojenih površina, proces dobro poznat potkovanim u veštini tkanja na razboju.

Jagoda Živadinović zajedno sa Vjerom Damjanović predstavlja najzrelijе autorke geometrijske apstrakcije ove izložbe, obe studentkinje profesora Stojana Ćelića (1925 - 1992). Neosporivo je da je na Jagodinu umetnost uticaj imala jedna biografska činjenica: njen višegodišnji boravak u Indiji. Specifičnost Jagodine geometrijske apstrakcije nalazi se u simbiozi srpske srednjovekovne umetnosti (naročito uticaj manastira Ravanica) i istočnjačkih kultura. U njenim slikama prisutni su kako elementi prirode koje je umetnica pretočila u geometrijske forme, tako i simboli hrišćanstva i mandale. Na izložbi „Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji“ Jagoda se publici predstavlja poliptihom „Tetrada“ izvedenim u tehnici ulja na platnu. Na delima srednjih dimenzija ističu se koncentrični krugovi živog kolorita koji nas podećaju na „zarmrznutu“ sliku nekih od Dišanovih fotoreljefa iz 1935. godine. Iako Jagoda nema interesovanja za mehaničku umetnost i optičke iluzije kao Dišan, delima kao što je poliptih „Tetrada“ približila se dadaizmu po formi i strukturi. Na platnima „Tetrade“ nalazimo kinesku kaligrafiju koju nemamo potrebu da semantički dekodiramo. Pisane poruke doživljavamo kao simbol, kao crtež, liniju ili čak kao autorkin potpis.

Zadivljuje preciznost i virtuoznost monohromatskog geometrijskog crteža grafičarke Jasne Gulan Ružić izvedenog u poroznom materijalu kao što je ugalj u olovci. Jednostavnim likovnim elementima, paralelnim linijama, i njihovim različitim direkcijama, umetnica stvara osećaj prostornosti. Dela koja autorka izlaže u sklopu ovog projekta, „Geometrijski eksperiment 3/5/II“ i „Geometrijski eksperiment 5/5/II“, poigravaju se logikom posmatrača (kao grafike Ešera). U precizno usaglašenim linijama Jasnih crteža pokušavamo, svaki put iznova, da razumemo kako funkcioniše svet vizuelno nelogičnog. Upravo zbog svoje prirode, umetnička dela koja nam nude optički paradoks, primoravaju naše oko na neki vid vizuelnog treninga. Evidentno je da se umetnica dugo bavi istraživanjem ovog problema, budući da je jedan deo njenog doktorskog rada „Pomeranje centra i paradoks kretanja“ posvećen upravo pojmu paradoksa u geometrijskoj apstrakciji.

Autorka srednje generacije, Korina Gubik predstavlja četiri dela: „Black/1“, „Black/2“, „Natural/2“ i „Pink/2“ „Multiorgasmic“, iz serije reljefnih slika. Dosadašnja umetnička praksa Korine Gubik već je pokazala da autorka ima izuzetan senzibilitet za materiju kao i za korišćenje nekonvencionalnih slikarskih materijala u

svom radu, poput nađenih komada drveta, stiropora, tkanine, eksera ili pirinča. Potpuno oprečno štafelajnoj slikarskoj tradiciji gde se slika stvara na ravnoj podlozi, Korina modelira jutu u talasastu ravan, stvarajući zanimljive nabore i gradeći trodimenzionalnu sliku. U izloženim delima platno nije jedina komponenta koja čini da slika izađe iz okvira dvodimenzionalnog, već uočavamo i specifičnu Korininu četkicu kojom definiše geometrijske forme – eksere. Upravo taj postupak ukucavanja eksera u jutu može da se shvati kao *action painting*, a samo platno postaje trodimenzionalna slika ili objekat i instalacija. Korišćenje tačke, tj. eksera, kao polaznog likovnog elementa koja prerasta u liniju, površinu i na kraju u geometrijske oblike, Korinin umetnički proces blizak je Vozarevićevom enformelu.

Multimedijalna vizuelna umetnica Mila Gvardiol predstavila se publici u dva medija koji su podjednako zastupljeni u njenoj umetničkoj praksi, slikama i digitalnom grafikom. Svoj prepoznatljiv umetnički identitet Mila je izgradila dekodirajući vidljivi svet koji je okružuje, kreativno ga prevodeći na likovni jezik geometrijske apstrakcije. Na izloženim slikama, „*Arhitektonske varijacije 9*“ i „*Arhitektonske varijacije 16*“, uočava se autorkina impresioniranost arhitekturom. Užiši njenog interesovanja su novobeogradski stambeni kompleksi: na poliptisima prepoznajemo fragmente rezidencijalnih „blokova“ viđenih iz žabljе perspektive čije su forme pojednostavljene i gde je apstrahovano sve suvišno. Motiv na platnu sagledavamo od dole i na taj način njegova monumentalnost i grandioznost su još upečatljiviji. Bez obzira da li koristi akrilnu boju na platnu ili se izražava kroz digitalnu štampu, Mila svoja dela uvek gradi na savršenoj ravnoteži geometrijskih formi, njihovim međusobnim odnosima i jakim kontrastom boja. Pored pomenutih poliptih, umetnica je izložila i digitalnu štampu „*Geometrijske varijacije*“, na kojoj je kombinacijom elemenata istraživala odnos između tamnijih geometrijskih figura (pravougaonik i kvadrat) i bojenog trodimenzionalnog tela (narandžasti kvadar).

Grafička dizajnerka, Miljana Radenković, jedina je učesnica ovog autorskog projekta koja se izražava isključivo u digitalnoj formi. U umetničkoj praksi, Miljana je, iako pripada generaciji mlađih umetnica, već izgradila autentičan vizuelni identitet. Britka grafička rešenja kojima ona skreće pažnju na savremene probleme pogađaju suštinu, a upotreba minimalističkih formi i boje u kreiranju grafičkih simbola lako komuniciraju sa posmatračima. Istraživanje na doktorskom umetničkom projektu "VIZUELNO = VERBALNO, Socijološke devijacije materijalizovane grafičkim simbolima" uvelo ju je u svet grafičkog aktivizma kada je vizuelno obradila socijalne devijacije moderne civilizacije. Budući da se vizuelna umetnost, naročito plakat, može efikasno upotrebiti kao sredstvo za formiranje javnog mišljenja, Miljana je prepoznala taj društveni fenomen i kreativno ga iskoristila. Lazarevačkoj publici predstavlja se digitalnom štampom „Izlaz“. Miljanin snažan senzibilitet upravo se ogleda u tome da, kroz pročišćen i jednostavan grafički znak, izazove reakciju publike i da sa njom komunicira. Digitalna štampa „Izlaz“ odiše harmonijom i uravnoteženim kolorom, značenja koje se može dualno čitati kao otvorena vrata ili kao geometrijsko telo.

Slikarka mlađe generacije, Milka Žunjanin, tokom svojih osnovnih i master studija imala je za mentorku Bosiljku Zirojević Lečić, a na ovoj izložbi se njihova dela nalaze zajedno. U Modernoj galeriji u Lazarevcu Milka izlaže dva dela „*Prostorne kompozicije 1*“ i „*Prostorne kompozicije 2*“ iz serije slika koji su deo njene master izložbe „*DEkonstrukcija prostora*“. Na akrilnim slikama malog formata evidentan je uticaj enterijera: nekad

su to enterijeri koje je autorka negde zaista videla u realnosti, a ponekad je to kombinacija više prostora ili čak potpuno izmaštana scena. Ova platna poseduju nekoliko slikanih ili crtanih slojeva, koji evociraju preklopljene tlocrte građevina preko kojih je intervenisano detaljima. Upravo ti detalji, izvedeni precizno, linjski, uljanim pastelom, stilizovani kućni predmeti poput stepenica, sofe ili lampe, su oni koje Milkino delo dovode u vezu s radom njene mentorke. Pored ova dva platna, Milka se ovom prilikom predstavlja i delom „*Konstruktivni element 1*“ koje je izvedeno u kombinovanoj tehnici. Umetnica je koristila neslikarske materijale kao što su pleksiglas, cement i šrafovi u izvedbi ove slike/objekta ili slike/instalacije.

U Modernoj galeriji Miona Marta Marković predstavlja se sa dva dela, „*Krst XI*“ i „*Krst XXXVIII*“ iz ciklusa „*Krst kao savremeni simbol*“, kome se autorka posvetila u periodu od 2021. do 2023. godine. U formu krsta sa jednakim kracima, koju smatra geometrijski savršenom, upisala je razlaganje ravni definisano još u prethodnoj geometrijskoj fazi „*Refleksije ravni*“. Upravo to razlaganje je, možda, sam najveći doprinos Mionine umetnosti geometrijskoj apstrakciji. U ciklusu iz kojeg potiču dela predstavljena na ovoj izložbi, ono se odvija u semantički težoj, složenijoj formi krsta, simbola opterećenog tradicijom i bogatim kulturno-istorijskim referencama. Izložena dela više spadaju u "monohromatski" segment opusa „*Krst kao savremeni simbol*“, u njima su boje svedene na nijanse crvene i narandžaste u kontrastu sa valerima sive. Ovo donekle odstupa od Mionine vizuelne gramatike kojom, bez obzira na strukturalna otkrića i doprinose, po pravilu dominira bogat kolorit.

Nina Todorović multimedijalna umetnica koja je svoj vizuelni identitet pronalašla kako u tradicionalnoj tehnici ulja na platnu, tako i u kolažu, fotografiji, digitalnom printu i realizaciji instalacija. Na ovoj postavci Nina izlaze četiri digitalne štampe iz ciklusa „*LIFE'S A GLITCH*“ koje je počela da razvija od 2015. godine, tokom boravka u umetničkoj rezidenciji u Gracu, Austrija. U vizuelnim umetnostima, već od početka drugog milenijuma, beleži se nova pojava koja je zbog same tehnike nastajanja i specifičnog efekta koji proizvodi, imenovana *glitch art*. Pojam „*glič*“ predstavlja neočekivan bag koji nastaje u vizuelnom računarskom procesiranju, „*brijotinu*“, kratak, nekontrolisan poremećaj vizuelnog toka, i zbog svoje savremenosti *glitch art* možemo shvatiti kao deo estetike digitalne epohe. Zanimljivo polazište je da se u realizaciju umetničkog dela kreće od greške, od omaške i nesavršene vizelne forme; da estetski neperfektan oblik ne bude odbačen, već naprotiv – valorizovan. Na izloženim digitalnim printovima „*LIFE'S A GLITCH map 03*“, „*LIFE'S A GLITCH map 05*“, „*LIFE'S A GLITCH map 07*“ i „*LIFE'S A GLITCH map 12*“ Nina svesno ostavlja prepoznatljivu početnu tačku, tj. ona kontroliše glič, ostavljajući polazište koje je do greške dovelo prepoznatljivim.

Umetnica mlađe generacije, Sanja Đorđević, po profesiji je slikarka, ali je vrlo uspešno proširila polje umetničkog delovanja na grafički dizajn i komercijalnu digitalnu ilustraciju. Iako su njene digitalne ilustracije dopadljive - npr. stilizovani ljudski oblici nežnih, pastelih boja - Sanjina intencija je dublja, što se ogleda u podizanju svesti o porodičnom nasilju nad decom, pozivima da sačuvamo planetu i prirodu, obavimo lekarski pregled. U Modernoj galeriji publici se predstavlja sa dva platna: „*Ustanak*“ i „*Suprotni pravci*“, iz serije slika „*Arhetip kosmičkog delovanja*“. Ono što odmah zapažamo na njenim delima oslikanim akrilnom bojom na platnu jeste Sanjin koloristički senzibilitet i odlična kontrola boje. Kompozicije su građene uz pomoć već postojećih geometrijskih oblika i tela, ali i onih koje je umetnica izmaštala. Kontrast i ravnoteža između

punih, zasićenih boja i onih pastelnih, dominanta je komponenta Sanjine umetničke prakse.

Slikarka po vokaciji, umetnica srednje generacije Sonja Kostić, u svom umetničkom iskustvu često je birala instalaciju i performans kao medije u kojima se izražava. Uzimajući u obzir da je 1997. godine izvela prvi performans u galeriji „Zvono“ u SKC-u, koji je bio žarište savremenih internacionalnih dešavanja još od sedamdesetih godina prošlog veka, možemo je definisati kao drugu generaciju naših konceptualnih umetnika. Sonjina umetnost *en général* – bilo da se radi o slici, instalaciji ili performansu – počiva na jasnom minimalističkom principu. Njena umetnička misao je tako britka da sa najmanjim brojem predmeta, boja ili linija uspe da dopre do posmatrača. Na izložbi „Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji“ Sonja predstavlja šest digitalnih printova na pleksiglasu: „*interakcija*“. I u ovom delu dolazi do izražaja Sonjin pročišćeni geometrijski stil, dve upravne linije su jedini likovni elementi koji su korišćeni u determinisanju ravni kompozicije. U osnovi ovog dela, možemo čitati i simbol krsta, koji je umetnica realizovala i na platnima u tehnici ulja.

Multimedijalna umetnica, Sylvia Kovjenić polje svog vizuelnog istraživanja proširila je sa platna i papira na zidne objekte/instalacije i na intervencije na fotografijama. Metodično i precizno, poput hroničara savremenog društva, Sylvia vizuelno beleži dešavanja na mestima na kojima boravi. Ovaj pristup se ne odnosi nužno na „Dnevničke zabeleške (Düsseldorf 2004-05, Beograd 2021-22)“ gde je autorka naknadno intervenisala na fotografijama, nego i na njene kolaže koji su ponekad simbioza likovnog i pisanog jezika. Motivi Sylviinog interesovanja mogu biti svakodnevne situacije poput napuštenih građevina, bagera i radova, enterijeri ili noćne scene velikih gradova, koje ona transkribuje u vizuelne kompozicije. Umetnica na ovoj izložbi predstavlja dva dela, „*Zlatni kvadrat*“ i „*Međusobno povezani – kvadrat*“, izvedena u kombinovanoj tehnici na platnu. Na slikama je primetna podela kompozicije na manje celine, čime je dobijeno multipliciranje kvadrata i pravougaonika; reljefnost platna postignuta akrilnom pastom i korišćenje pararelnih linija u građenju strukture. Prepoznatljivo u Sylviinoj paleti, korišćenoj i na ova dva izložena dela, je upotreba metalik boja što zajedno sa paralelnim monohromatski kolorisanim linijama evocira na kasetiranje boje i metalnih pločica koje je Hilma af Klint izvela u delima poput „*Bez naziva 1*“ iz 1915. godine.

Iako je pripadnica mlađe generacije umetnica, Tamara Dragan, vajarka po profesiji, ima već potpuno jasno definisan i prepoznatljiv likovni izraz. Od kada se 2016. godine predstavila izložbom „*Space Identity*“ gde su bile predstavljene skulpture izvedene u različitim materijalima poput keramike, papirne mase i metala, fokus Tamarinog vizuelnog istraživanja translira sa slobodne skulpture na reljef. Ova umetnička tranzicija prolazila je kroz niz preispitivanja o prostornosti, o samom odnosu skulpture i publike, kao i o dimenzijama dela. Posle nekoliko godina rada primetno je da su Tamarini radovi doživeli metamofozu. Od tada, njene skulpture nisu klasična vajarska dela stvarana da se postave u prostor; umetnica realizuje skulpture/slike (ili kako ih sama naziva „reljefi“) koje imaju karakteristike dvodimenzionalnog rada, sa planom da tako budu izložene, poput okačenog platna na zid. Na ovoj izložbi autorka predstavlja delo „*The stories we tell*“, sačinjeno od devet manjih kvadratnih komponenti varenog gvožđa. Potpuno suprotno od očekivanog – da delo koje je izvedeno u metalu deluje hladno – Tamarini kvadratni refelji kao da nam staju u ruku i tako stvaraju intimniji odnos sa publikom. Motivi koji se nalaze na reljefima su oštре geometrijske forme koje po svojoj strukturi i tehnici ponajviše asociraju na kolaže realizovane od metala.

Multimedijalna umetnica, Višnja Petrović svoj vizuelni identitet izražava kroz crtež, linearne skulpture, malu plastiku i fotografiju. Od samih početaka, još tokom osamdesetih godina, Višnja je inspiraciju pronašla u prirodi, naročito u vodenim površinama i talasima; počela je da je prevodi na svoj likovni jezik – ispoljavajući sklonost ka minimalističkom izrazu, jasnom geometrijskom crtežu i redukovanim, svetlim koloritom. Usledila je serija metalnih crteža imenovanih „*Beleške o katastrofama*” gde je umetnica uporište pronašla kako u prirodnim pojавama kojima je oduvek fascinirana, tako i u matematičkoj teoriji katastrofe francuskog matematičara Rene Toma. Višnjine metalne crteže, koje sama autorka naziva „crteži koji ulaze u prostor”, možemo definisati i kao linearne skulpture – analizirajući ih, jasno je da je umetnica više zainteresovana za fenomen linije i njenu funkciju u prostoru, nego za boju. Ovom prilikom Višnja izlaže dva crteža „*Bez naziva*” izvedenih u kombinovanoj tehniци, koji upravo potvrđuju teoriju da se umetnica više posvećuje liniji, ravni i senci koju prave geometrijska tela nego koloru. Jedna od karakteristika ovih radova, bila bi svakako transparentnost, odnosno efekat *lejera*, koji nam dopušta da vidimo i ono nevidljivo, odnosno više slojeva ovog dela. Dela „*Bez naziva*” imaju namernu nedovršenost crteža i mogli bi se okarakterisati kao željeni *non finito*.

Istaknuta umetnica, Vjera Damjanović, četvrta je dobitnica nagrade „Stojan Ćelić, umetnik, teoretičar i kritičar, akademik” za predhodnu, 2022. godinu čime se uvrstila među najznačajnije stvaraoce naše likovne scene krajem XX i početkom XXI veka. Uzimajući u obzir da je diplomirala slikarstvo na FLU kod profesora Stojana Ćelića, ova nagrada dobija jedan sasvim ličan ton i naravno, još više na značaju i težini. Krajem devedesetih godina prošlog veka nastaje ciklus slika „*Magnovenje*” i upravo jedna od slika iz tog slikarskog opusa, „*Bez naziva*”, se izlaže u Modernoj galeriji Lazarevac. Vjerinu umetnost odlikuje istančan osećaj za taktilnost materijala, sklad u odabiru palete i neuobičajena tehnika kolažiranja bazirana na uništenju osnovne materije. Često upotrebljava inovativne slikarske materijale poput ambalažnog kartona, ručno pravljenog i bojenog papira ili predmete iz svakidašnjice. Upravo ta Vjerina praksa mogla bi se povezati sa italijanskim umetničkim pokretom *Arte povera* i korišćenjem trošnih materijala u realizaciji umetničkih dela kao što su karton, reciklirani predmeti i gvožđe, drvo ili zemlja. Vjerina geometrijska apstrakcija mogla bi se sagledati kao “meka geometrija”: odsustvo strogih, oštrih prelaza i ivica, i jasan akcenat na kompoziciji kao ravni čistih kolorističkih odnosa.

* * *

Izložba „*Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji*” je, nadam se, samo početak jednog novog fokusa na umetnost geometrijske apstrakcije u Srbiji uopšte. Organizovala sam je i priredila bez ikakve institucionalne, finansijske podrške Republike Srbije, isključujući Modernu galeriju Lazarevac koja je u njenom konceptu prepoznala vrednost. Apstraktna umetnost pokazuje i danas, više od sto godina od kada je otkrivena u formi u kojoj je kao estetsko i konceptualno jedinstvo prepoznaje istorija umetnosti, potencijal za beskonačno istraživanje. Sva dela umetnica koje su uzele učešća u ovom projektu svedoče o tome. Ne vidim ni najmanjeg razloga zbog kojeg bi se moji naporci na njenom razvoju i promociji završili ovom izložbom, i koristim priliku

da ovde već iznesem plan da se ova izložba razvije u bijenalnu manifestaciju umetnosti geometrijske apstrakcije.

U prethodnim decenijama kod nas nije postojao sistematski napor da se identificuje i predstavi doprinos ovoj grani apstrakne umetnosti od strane specifično umetnica. To je ono što me je primarno motivisalo da razvijem i implementiram ovakav projekat. Sigurna sam da dela sedamnaest umetnica, predstavljenih individualno ali jedinstvenog izraza, svedoče o jednoj izuzetnoj stvaralačkoj energiji koju možemo da prepoznamo kao celinu uprkos svim razlikama u pojedinačnim senzibilitetima. Smatram da je to dovoljan motiv za buduća okupljanja i istraživanja u pravcu koji je ova izložba tek skicirala. To je ujedno i razlog zbog kog sam, u ovom uvodnom razmatranju, izbegla sve pokušaje estetičko-konceptualnih klasifikacija, teorijske analize, čak i površne sistematizacije. Smatram da su učesnice ovog projekta i njihova dela rečiti u tom smislu sami za sebe, kao i da će teorijski diskurs savremene srpske geometrijske apstrakcije prirodno evoluirati iz daljih napora u okupljanju i komunikaciji. Nadam se da će mi se pružiti prilika da tom razvoju svedočim i u budućnosti.

Dr Miona Marta Marković

Bosiljka Zirojević Lečić

www.bosiljka.net
contact@bosiljka.net

Rođena je 1971. godine u Novom Sadu. Diplomirala na Akademiji umetnosti u Novom Sadu 1994. godine, Odsek slike. Postdiplomske studije, Odsek slike, završila na istoj Akademiji 2000. godine. Redovni je profesor na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, uža oblast Slike. Član ULUV-a i ULUS-a od 1995. godine. U okviru umetničke grupe *Multiflex* sarađuje sa drugim umetnicima u realizaciji multimedijalnih umetničkih projekata. Od 1992. godine izlagala na preko 130 kolektivnih izložbi, u zemlji i inostranstvu. Izlagala 23 puta samostalno, dobitnica je više nagrada za umetnički rad. Koordinator više projekata u oblasti likovne umetnosti i edukacije, kao i inkluzivnog rada u okviru kreativnog izražavanja.

Plavi element 1

75x50 cm, šiveni tekstil i uljani pastel, 2023.

Plavi element 2

75x50 cm, šiveni tekstil i uljani pastel, 2023.

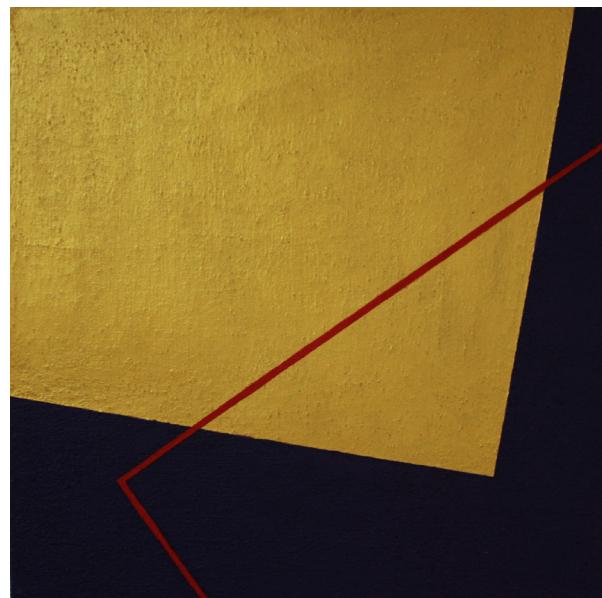
Danja Tekić

danjatekic.weebly.com
danjatekic@yahoo.com

Rođena je 1989. godine u Beogradu, završila je osnovne 2010. i master akademske studije 2012. godine na Grafičkom odseku Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu, gde je 2018. godine i doktorirala sa temom „Ars Combinatoria kao metod vizuelne spekulacije, postavka mobilnih grafičkih struktura”, mentor dr um. Mileta Prodanović. Priredila je 14 samostalnih izložbi u Srbiji, i učestvovala je na velikom broju grupnih izložbi u zemlji i inostranstvu (Makedonija, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Rumunija, Italija, Poljska, Nemačka, Francuska, Holandija, Velika Britanija, Portugal, Rusija, Švajcarska, Sjedinjene Američke Države, Brazil, Egipat, Kina). Dobitnica je Nagrade za grafiku na XXXI Oktobarskom salonu u Kovinu 2017. godine, nagrade Marko Krsmanović – za inovativni pristup grafici, Fakultet likovnih umetnosti 2012. godine, kao i Nagrade Fakulteta likovnih umetnosti za grafiku 2011. godine. Članica je Udruženja likovnih umetnika Srbije (ULUS) u statusu samostalnog umetnika.

Segment 1
40x40 cm, kombinovana tehnika, 2022.

Segment 2
40x40 cm, kombinovana tehnika, 2022.

Emilija Radojičić je vizuelna umetnica rođena 1989. godine, koja trenutno živi i stvara u Beogradu. Osnovne umetničke studije završava na Fakultetu Primjenjenih Umetnosti u Beogradu, a master studije pri Univerzitetu Umetnosti, takođe u Beogradu, na odseku za Teoriju Umetnosti i Medija sa temom: „Zanat i/ili umetnost? Teorija i praksa tkanja u umetničkom radu Ani Albers“. Njeni skoriji radovi se kreću između umetnosti i dizajna, dok se bavi istraživanjem trodimenzionalnim i taktilnim aspektima crteža, tekstila i skulpture kroz različite materijale i medije. Emilija je inicijalno svoju praksu započela crtežom i slikom, dalje istražujući svoje unutarnje svetove i apstrakciju, danas uglavnom interpretirane kroz taktilna, trodimenzionalna dela. Do sada je realizovala mnoge samostalne i grupne izložbe, audio/vizuelne performanse, kolaboracije i publikacije sa različitim umetnicima, kustosima, institucijama, galerijama i brendovima.

5 Etar

30x21 cm, drvene boje na papiru, 2021.

7 Etar

30x21 cm, drvene boje na papiru, 2021.

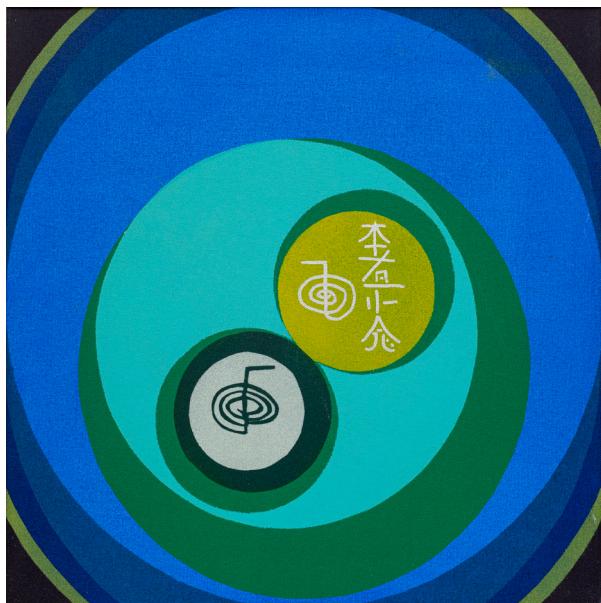

8 Etar

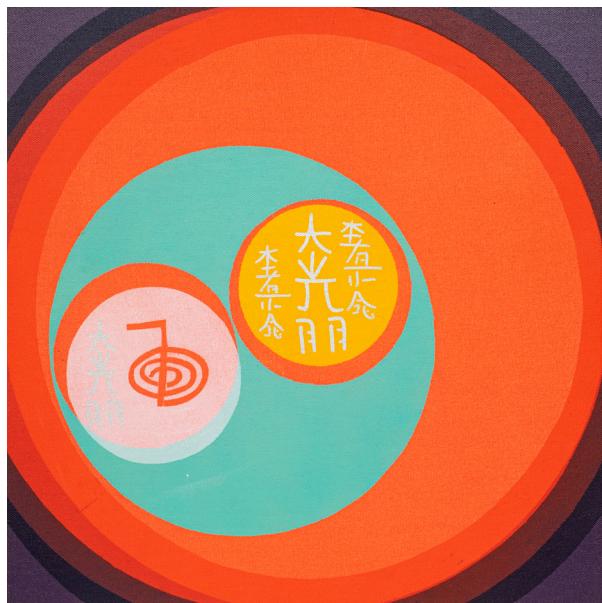
30x21 cm, drvene boje na papiru, 2021.

Jagoda Živadinović

Jagoda Živadinović rođena je 1949. godine u Ćupriji. Diplomirala je i magistrirala na Fakultetu likovnih umetnosti na u Beogradu, Smeru slikarstvo u klasi profesora Stojana Ćelića. Potom je boravila na studijskim usavršavanjima: Antverpen (National Hoger Institut), Belgiji i Francuskoj (Pariz, Cité des Arts). Od 1979. godine Jagoda Živadinović je članica ULUS-a. Dobitnica je nekoliko prestižnih nagrada: 1978/79. Galerija KNU u Beogradu za Najbolju samostalnu izložbu u sezoni 1978/79; Nagrada Pol Sezan 1992. godine u Francuskoj (Bourget, Prix Peinture, 35e Salon Arts Formes Couleurs) i 1993. godine dobija Nagradu grada Buržea u Francuskoj (Bourget, Prix de la Ville du Bourget, Prix Peinture, 36e Salon Arts Formes Couleurs). Jagoda Živadinović je učesnica mnogih likovnih kolonija. U Srbiji je samostalno izlagala u Beogradu, Zemunu, Ćupriji, Sremskoj Mitrovici, Rumi, Pančevu; u Hrvatskoj u Motovunu i Francuskoj u Isi Le Mulino – okolina Pariza, Parizu, i Avinjonu. Jagoda živi i radi u Zemunu i na Poljoprivrednom dobru Dobričevo.

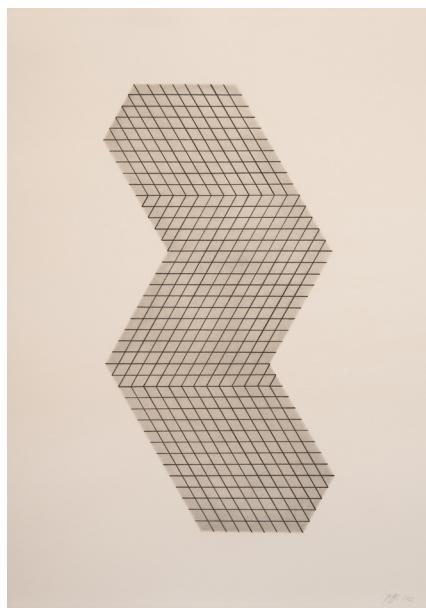

Tetrada
40x40 cm, ulje na platnu, 2009.

Tetrada
40x40 cm, ulje na platnu, 2009.

Jasna Gulan Ružić je rođena 1976. godine u Novom Sadu. Diplomirala je 2002. i magistrirala 2007. godine pod mentorstvom prof. Slobodana Kneževića na Likovnom departmanu Akademije umetnosti u Novom Sadu, na Katedri za grafiku. Doktorske studije iz oblasti likovnih umetnosti završila je 2022. na istoj Akademiji, pod mentorstvom prof. Višnje Petrović. Od 2019. godine zaposlena je na Katedri za crtanje u zvanju docenta. Njena polja istraživanja su crtež, grafika, psihanaliza umetnosti, konzervacija i restauracija. Aktivno izlaže od 1999. godine i do sada je izlagala na 20 samostalnih i oko 67 grupnih izložbi u zemljii i inostranstvu. Dobitnik je više nagrada za svoj rad. Član je SULUV-a, ULUS-a, Grafičkog kolektiva Beograd, Društva konzervatora Srbije, Međunarodnog saveta za spomenike i spomeničke celine - ICOMOS i Filozofskog centra za psihanalizu - CERIP. Od 2004. do 2019. godine bila je zaposlena u Pokrajinskom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Petrovaradinu kao slikar-konzervator, gde je učestvovala u preko 40 projekata vezanih za istraživanje, konzervaciju i restauraciju pokretnog i nepokretnog kulturnog nasleđa u Srbiji, Hrvatskoj, Rumuniji i Mađarskoj. Od 2020. godine član je redakcije časopisa Glasnik društva konzervatora Srbije i stručni saradnik Instituta za filozofiju i interdisciplinarne studije, Novi Sad, gde vodi kurs Psihanaliza umetnosti.

Geometrijski eksperiment 3/5/II
70x50 cm, ugljen u olovci na papiru, 2022.

Geometrijski eksperiment 5/5/II
70x50 cm, ugljen u olovci na papiru, 2022.

Korina Gubik

korinagubik@gmail.com

Korina Gubik rođena je 1983. godine u Senti. 2007. godine diplomirala je na Akademiji Umetnosti u Novom Sadu, na Departmanu za slikarstvo, u klasi profesora Jovana Rakidžića. Korina je članica Saveza udruženja likovnih umetnika Vojvodine od 2008. godine, a u periodu od 2012. do 2014. godine bila je u statusu samostalnog umetnika. Trenutno je zaposlena u Gimnaziji za talentovane učenike „Boljai“ u Senti kao profesorka stručnih predmeta na likovnom odseku. Umetnički rad Korine Gubik je više puta nagrađivan: 2006. godine Nagrada Galerije Matice srpske na konkursu „Španija – pogled sa strane“; 2007. godine Nagrada „Perspective 06“ multimedijalnog centra Art klinika za najperspektivnijeg studenta na Departmanu za slikarstvo; 2007. godine Nagrada 36. Novosadskog Salona; 2017. godine Nagrada „FORUM 2017“, godišnja nagrada izdavačke kuće Forum za likovnu umetnost; 2020. godine Nagrada „Nađapati Kukac Peter“, godišnja nagrada za likovnu umetnost. Od 2008. godine Korina Gubik ima aktivnu izlagačku aktivnost, predstavila se na šesnaest samostalnih izložbi u Srbiji: Subotica, Senta, Vrbas, Ođaci, Bačka Topola, Bečeј, Novi Sad, Kraljevo i Vranje. Delo Korine Gubik je 2022. godine otkupljeno od strane Savremene galerije Subotice.

Black/1
90x90 cm, kombinovana tehnika, 2022.

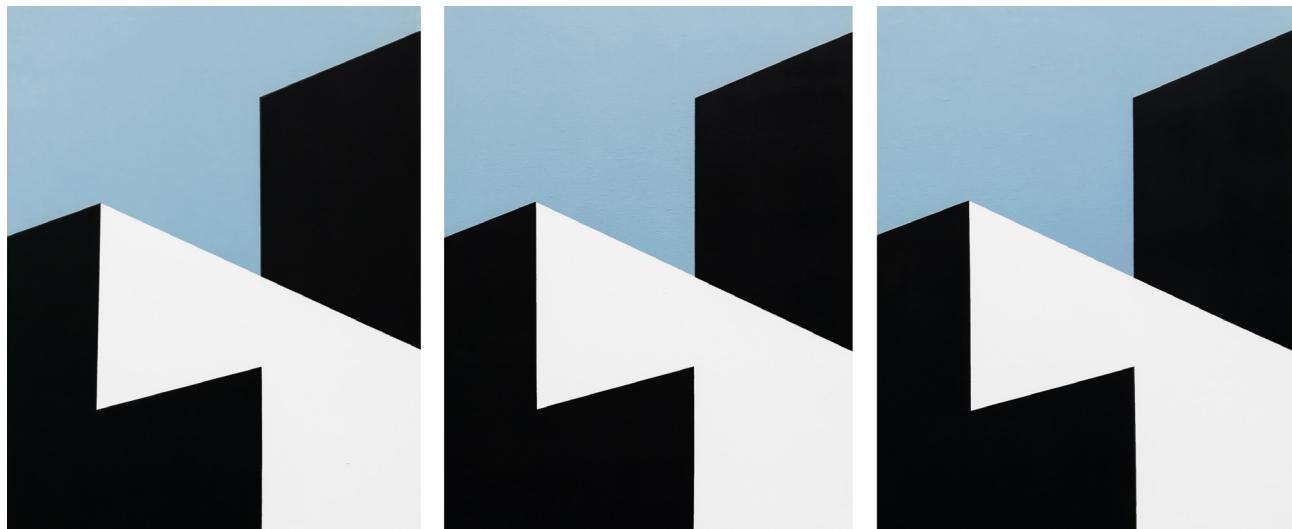

Natural/2
30x30 cm, kombinovana tehnika, 2023.

Mila Gvardiol

[www.gvardiol.weebly
gvardioli@yahoo.com](http://www.gvardiol.weebly.com)

Mila Gvardiol rođena je 1979. godine u Beogradu. Diplomirala je na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu na Odseku zidno slikarstvo. Doktorirala je na Interdisciplinarnim studijima Univerziteta umetnosti u Beogradu na Odseku za digitalnu umetnost. Članica je ULUS-a i ULUPUDS-a. Zaposlena je u zvanju vanrednog profesora i dekana na Fakultetu za digitalnu produkciju u Sremskoj Kamenici. Na Fakultetu primenjenih umetnosti u Beogradu predavala je od 2015. do 2023. godine. Izlagala je na 39 samostalnih i oko 300 grupnih izložbi. Učesnica je likovnih kolonija i festivala digitalne umetnosti. Nekoliko puta je nagrađivana za svoj umetnički rad.

Arhitektonske varijacije 9
3x(50x40 cm), akril na platnu, 2023.

Miljana Radenković

radenkovicmiljana@gmail.com

Dr um. Miljana Radenković rođena je 1989. godine u Nišu. Diplomirala je i master akademske studije završila na Fakultetu umetnosti Univerziteta u Nišu, na Studijskom programu – Grafički dizajn. Doktorirala je na Fakultetu primenjenih umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu, na smeru Primjenjene umetnosti i dizajna. Autor je više umetničkih projekata i objavljenih radova iz oblasti grafičkog dizajna. Dobitnica je nekoliko nagrada iz područja primenjenih umetnosti. Priredila je 28 samostalnih izložbi u zemlji i učestvovala je na više od 150 kolektivnih izložbi u zemlji i иностранству. Članica je ULUPUDS-a. Na Fakultetu umetnosti Univerziteta u Nišu radi u zvanju docenta za užu umetničku oblast – Grafički dizajn.

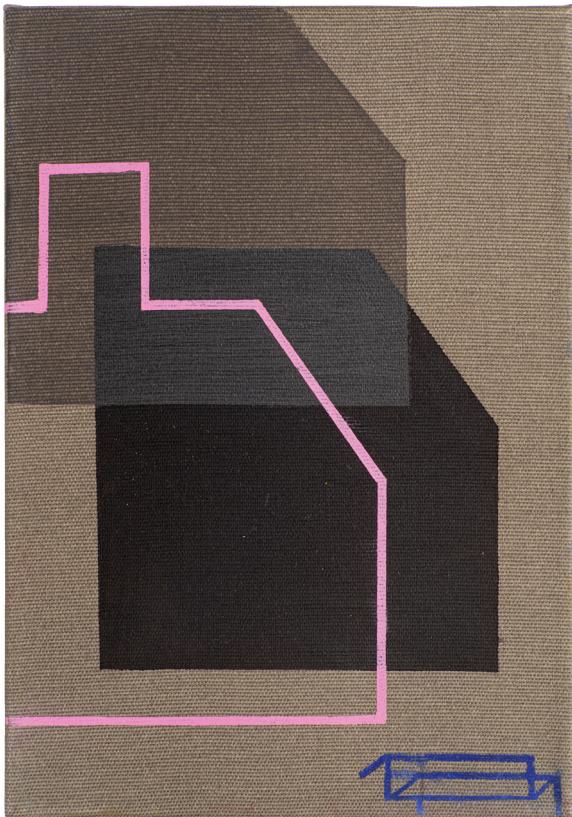
Izlaz

30x40 cm, digitalna štampa, 2023.

Milka Žunjanin

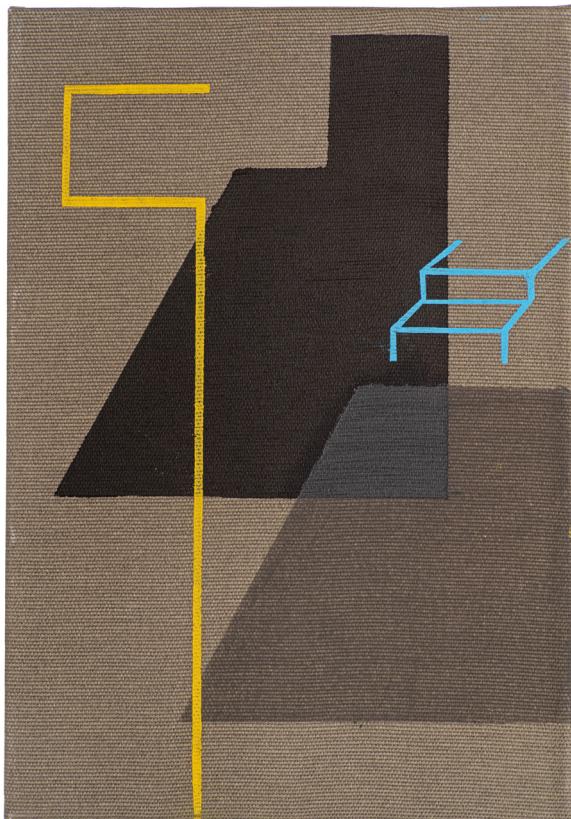
milkazunjanin@gmail.com

Milka Žunjanin rođena je 1994. godine u Kruševcu. Srednju umetničku školu završila je u Kraljevu, Smer tehničar za konzervaciju i restauraciju 2013. godine. Nakon završene srednje škole upisuje Akademiju umetnosti u Novom Sadu, Smer slikarstvo u klasi profesorke Bosiljke Zirojević Lečić, pod čijim mentorstvom završava i master studije. Master rad pod nazivom „DEkonstrukcija prostora“ odbranila je 2019. godine. Učestvovala na pet samostalnih izložbi u Beogradu, Nišu, Užicu i Trsteniku i na više grupnih u Srbiji, Crnoj Gori i Bugarskoj.

Prostorne kompozicije 1

29,8x21 cm, akrilna boja i uljani pastel, 2019.

Prostorne kompozicije 2

29,8x21 cm, akrilna boja i uljani pastel, 2019.

Miona Marta Marković

mionamartamarkovic.com
mionamarkovicmarta@gmail.com

Miona Marta Marković rođena je 1979. godine u Somboru. Diplomirala je 2004. godine na Fakultetu Primenjenih umetnosti u Beogradu, na Odseku zidno slikarstvo, a potom je 2007. godine magistrirala na Accademia di Belle Arti u Napulju. Godine 2018. odbranila je doktorsku tezu na Università Sapienza (Rim) na Smeru savremene istorije umetnosti. Članica je ULUS-a od 2006. i od 2009. godine stiče status samostalnog umetnika, a 2023. godine postala je članica i ULUPUDS-a. Publici se samostalno predstavila dvadeset devet puta i učestvolala je na preko sedamdeset kolektivnih izložbi prevashodno u Italiji i Srbiji. Uzima udela na stručnim kongresima, kao i na međunarodnim likovnim kolonijama. Pored slikarstva bavi se i teorijom - pisanjem recenzija i kataloga vizuelnim umetnicima i istraživanjem za svoj autorski projekat.

Krst XI
60x60 cm, akril na platnu, 2021.

Krst XXXVIII
60x60 cm, akril na platnu, 2022.

Nina Todorović

www.ninatodorovic.com
ninatodorovic@gmail.com

Rođena je u Beogradu 1973. godine. Diplomirala je 1999. godine na FLU, Odsek slikarstvo, u klasi profesora Čedomira Vasića. Od 2000. godine član je ULUS-a, sa statusom samostalnog umetnika. Magistrirala je 2002. godine, u klasi istog profesora. Doktorirala je 2014. godine na FLU u Beogradu pod mentorstvom prof. dr Milet Prodanovića. Od 1995. godine aktivno izlaže, a do sada je imala 49 samostalnih i preko 200 grupnih izložbi. Učestvovala je i na brojnim likovnim kolonijama, radionicama i veb projektima u zemlji i inostranstvu (Kanada, Belgija, Mađarska, Makedonija, SAD, Slovenija, Estonija, Nemačka, Italija, Švajcarska, Rusija, Švedska, Velika Britanija, Australija, Urugvaj, Argentina, Egipat, Francuska, Austrija). Dobitnik je više domaćih i međunarodnih nagrada. Radovi joj se nalaze u stranim i domaćim muzejima i javnim i privatnim kolekcijama.

Life's a glitch map 05
35x35 cm Ink Jet štampa na akvarel papiru, 2017.

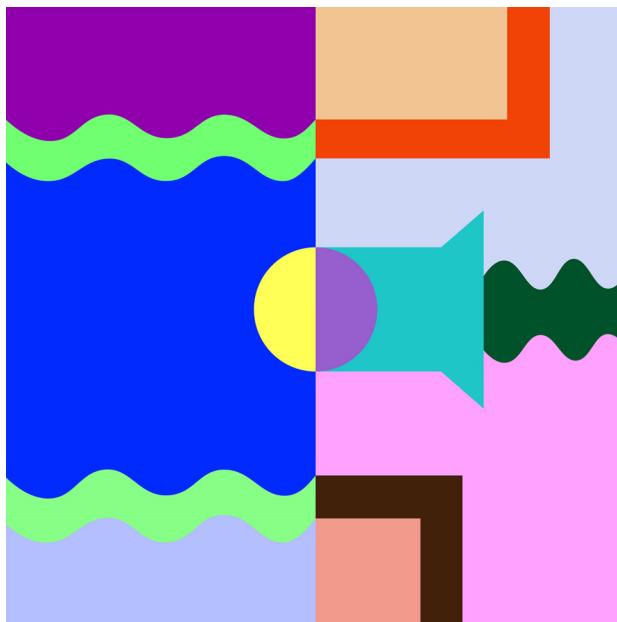

Life's a glitch map 07
35x35 cm Ink Jet štampa na akvarel papiru, 2017.

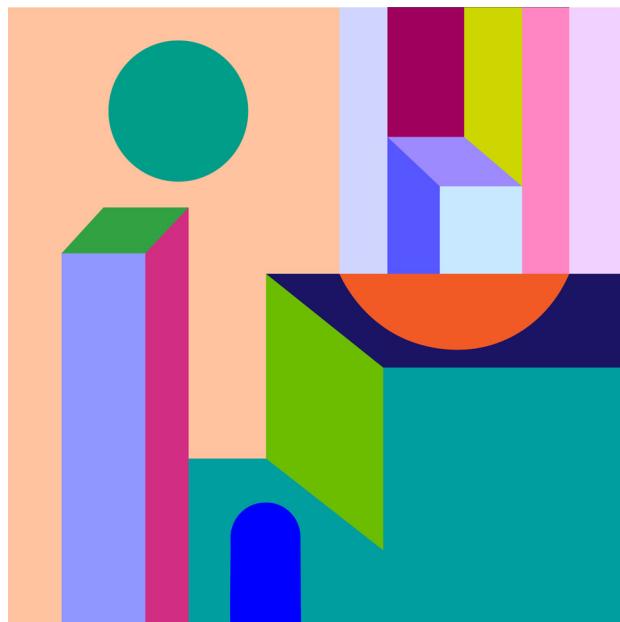
Sanja Đorđević

sanja-djordjevic@live.com

Sanja Đorđević je rođena u Nišu 1990. godine. Diplomirala je na Fakultetu umetnosti u Nišu na Odseku slikarstvo. Učestvovala je na brojnim grupnim izložbama u zemlji, među kojima je i izložba Niš Art Fondacije „Mladi 2018“. Nagrađivana je od strane fakulteta za najbolju sliku 2018. godine i za postignute rezultate na master akademskim studijama 2020. godine. Geometrija kao višegodišnji predmet umetničkog istraživanja iznadrila je seriju slika (akril na platnu) pod nazivom „Arhetip kosmičkog delovanja“, koja je posvećena putu u središte sebe, putu beskrajne transformacije i večitom uzdizanju uma, tela i duha. Trenutno se bavi grafičkim dizajnom i komercijalnom digitalnom ilustracijom. Živi i radi u Nišu.

Suprotni pravci
50x50 cm, akril na platnu, 2020.

Ustanak
50x50 cm, akril na platnu, 2020.

Sonja Kostić

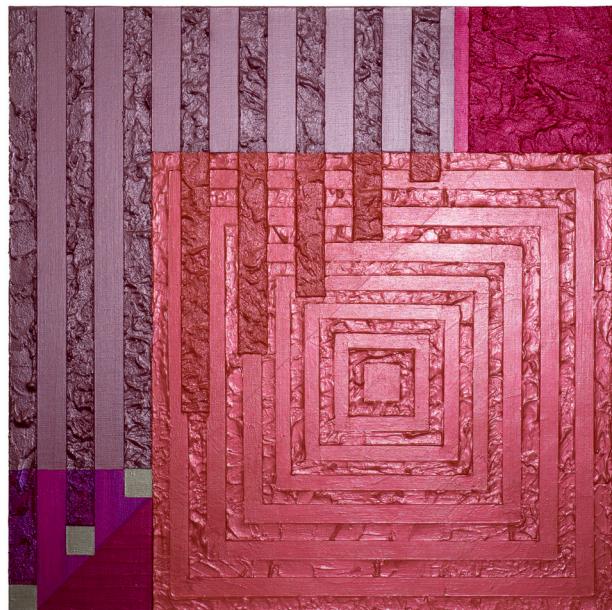
sonylog6@gmail.com

Sonja Kostić je rođena 1966. godine u Beogradu. Diplomirala je na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu 1994. godine na Slikarskom odseku, u klasu profesora Momčila Antonovića. Potom je 1996. godine i magistrirala na FLU kod istog profesora. Od 1993. godine Sonja Kostić postala je članica ULUS-a. Učestvovala je na preko šezdeset kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu, dok je samostalno izlagala u Beogradu (Cinema REX, SKC, KCB, Biblioteka grada Beograda, Salon MSU Beograd, Manakova kuća (Projekat Urbazona), FLU, Galerija Zvono, Galerija Blok), Negotinu, Subotici, Parizu, Torontu. Njena dela nalaze se u kolekcijama: Ministarstva kulture u Beogradu, Dunav osiguranju, Modernoj galeriji u Gornjem Milanovcu, Metropolisu u Beogradu i Galerie Projection Ada Bruxelles u Belgiji. Takođe, dela Sonje Kostić možemo naći u privatnim kolekcijama u Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Crnoj Gori, Češkoj Republici, Austriji, Nemačkoj, Francuskoj, Belgiji, SAD, Kanadi idt. Sonja Kostić je sarađivala na sledećim projektima: Urbazona sa Miomirom Grujić Flekom; Project INITIAVE EQUIDISTANCE Internacionalni projekat organizacija Academy of Fine Arts, Vienna, Austria, MAK Vienna - putujuća izložba "Stop the violence" – selekcija Zorana Erića; Galerija III Beograd – Internacionalni projekat Kolektivni san, sa grupom Коллективные Действия и grupom KunsOst, Austria.

Detalj kompozicije "interakcija"
6x(24,5x34,5 cm), digitalna štampa na pleksiglasu, 2018.

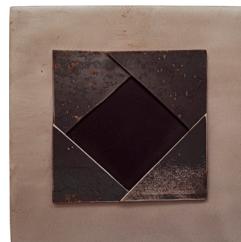
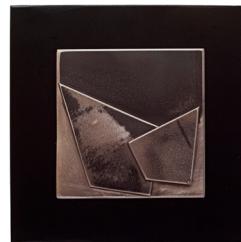
Sylvia Kovjenić rođena 1976. u Njukasu (Newcastle) Južnoafrička Republika. Pohađala je dva smera na Višoj školi likovnih i primenjenih umetnosti u Beogradu (1995-1999). Diplomirala na Fakultetu primenjenih umetnosti i dizajna u Beogradu (2004) smer Zidno slikarstvo, Odsek Konzervacija-restauracija. Nakon diplomiranja od 2004-05. godine boravi kao gostujući student na Umetničkoj akademiji u Diseldorfu (Düsseldorf) Nemačka. Član je ULUPUDS-a od 2005. godine sa statusom samostalnog umetnika. Učestvovala na više od 90 kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu i više likovnih kolonija, do sada održala 26 samostalnih izložbi. Radovi joj se nalaze u javnim i privatnim kolekcijama. Dobitnica je nekoliko pohvala i nagrada za svoj rad. Živi i radi u Beogradu.

Zlatni kvadrat*70x70x3 cm, kom. tehnika, akril na platnu, 2021.***Međusobno povezani - kvadrat***80x80x3 cm, kom. tehnika, akril na platnu, 2023.*

Tamara Dragan

dragan.dragan@gmail.com

Tamara Dragan je rođena 1990. godine u Beloj Crkvi. Akademiju umetnosti u Novom Sadu upisuje 2009. godine na Odseku vajarstva u klasi profesorice Gordane Kaljalović, a master studije završava 2016. godine u klasi profesora Tomislava Todorovića. Učestvovala je na više grupnih izložbi, između kojih možemo izdvajiti izložbu Niš Art Fondacije „Mladost 2018”, kao i internacionalnu izložbu „Banatski Paviljon”, u Temišvaru u Rumuniji. Do sada je imala šest samostalnih izlaganja u Beogradu, Indiji, Novom Sadu i Beloj Crkvi. Dobitnica je nagrade Umetničke livenice „Stanišić” za najuspešniji umetnički rad iz stručno umetničke discipline vajanje 2013. godine. Članica je SULUV-a od 2020. godine i ULUS-a od 2021. godine.

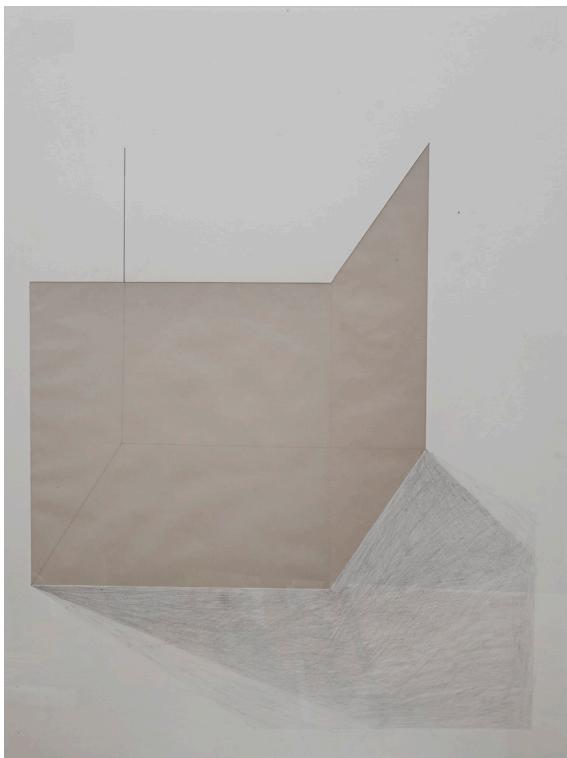

The stories we tell
9x(16x16 cm), vareno gvožđe, 2022.

Višnja Petrović

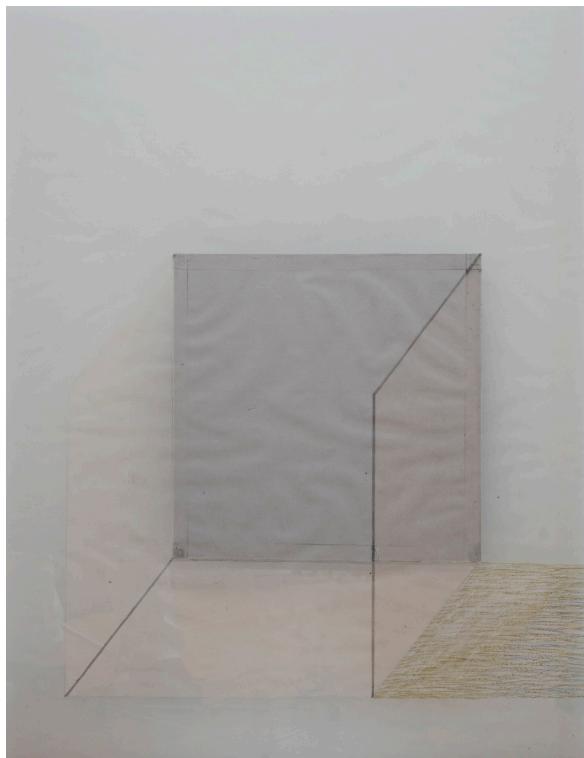
visnjapetrovic1@gmail.com

Višnja Petrović rođena je 1960. godine u Novom Sadu. Godine 1984. diplomirala je na Fakultetu likovnih umetnosti u Beogradu, na Odseku slikarstvo. Zatim je magistrirala na istom fakultetu i odseku 1987. godine. Zaposlena je od 1993. godine na Akademiji Umetnosti u Novom Sadu. Izabrana za redovnog profesora na predmetu Crtanje sa tehnologijom od 2006. godine. Višnja Petrović je članica ULUV-a, njena dela nalaze se u više kolekcija u Srbiji i Švajcarskoj. Samostalno je izlagala jedanaest puta u Novom Sadu, Nišu, Zrenjaninu i Beogradu. Dobitnica je više nagrada: 1990. godine Nagrada XIX Novosadskog Oktobarskog salona za slikarstvo; 1993. godine Nagrada Jugoslovenskog bijenala akvarela u Zrenjaninu; 1998. godine Nagrada XXVIII Novosadskog Oktobarskog salona za crtež i 2018. godine Pohvala za intermediju XIV Bijenala minijature u Gornjem Milanovcu.

Bez naziva

76x56 cm, kombinovana tehnika, 2008.

Bez naziva

76x57 cm, kombinovana tehnika, 2008.

Vjera Damjanović

vjera.damjanovic@gmail.com

Vjera Damjanović rođena je 1949. godine na Cetinju. Diplomirala je 1976. godine na Fakultetu likovnih umetnosti, na Odseku slikarstvo u klasi profesora Stojana Ćelića, a potom je 1979. godine i magistrirala. Članica je ULUS-a od 1977. godine, a 2010. godine ostvaruje status istaknutog umetnika. Vjera je više puta nagrađivana umetnica: 1972. godine dobija Godišnju nagradu Fakulteta likovnih umetnosti za crtež; 1975. godine nagradu studenata Fakulteta likovnih umetnosti za slikarstvo; 2007. godine nagradu Jesenjeg salona Udruženja likovnih umetnika Srbije; 2012. godine nagradu grada Beograda za likovno, primenjeno stvaralaštvo, vizuelne i proširene medije za 2011. godinu i 2022. godine od Muzeja Zepter dobija nagradu „Stojan Ćelić“. Vjera Damjanović aktivno izlaže od 1974. godine, uvezvi učešća na više od sto pedeset kolektivnih izložbi u zemlji i иностранству, dok se samostalno predstavila na dvadeset i dve izložbe. Njena dela nalaze se u muzejskim zbirkama i privatnim kolekcijama u zemlji i u svetu.

Bez naziva iz ciklusa „Magnovenje“
50x50 cm, ulje na platnu, 1999.

Autori fotografija

Srđan Veljović autor fotografije: "Plavi element 1", "Plavi element 2" / Bosiljka Zirojević Lečić

Danja Tekić autor fotografije: "Segment 1", "Segment 2" / Danja Tekić

Marijana Janković autor fotografije: "5 Etar", "7 Etar", "8 Etar" / Emilia Radojičić

Srđan Veljović autor fotografije: "Tetrada", "Tetrada" / Jagoda Živadinović

Ivana Tomanović autor fotografije: "Geometrijski eksperiment 3/5/II", "Geometrijski eksperiment 5/5/II" / Jasna Gulan Ružić

Srđan Veljović autor fotografije: "Black/2", "Natural/2" / Korina Gubik

Mila Gvardiol autor fotografije: "Arhitektonske varijacije 9" / Mila Gvardiol

Miljana Radenković autor fotografije: "Izlaz" / Miljana Radenković

Srđan Veljović autor fotografije: "Prostorne kompozicije 1", "Prostorne kompozicije 2" / Milka Žunjanin

Srđan Veljović autor fotografije: "Krst XI", "Krst XXXVIII" / Miona Marta Makorivć

Nina Todorović autor fotografije: "Life is a glitch map 05", "Life is a glitch map 07" / Nina Todorović

Sanja Đorđević autor fotografije: "Suprotni pravci", "Ustanak" / Sanja Đorđević

Srđan Veljović autor fotografije: "interakcija" / Sonja Kostić

Srđan Veljović autor fotografije: "Zlatni kvadrat", "Međusobno povezani - kvadrat" / Sylvia Kovjenić

Srđan Veljović autor fotografije: "The stories we tell" / Tamara Dragan

Srđan Veljović autor fotografije: "Bez naziva" / Višnja Petrović

Srđan Veljović autor fotografije: "Bez naziva" iz ciklusa "Magnovenje" / Vjera Damjanović

Izdavač

Centar za kulturu Lazarevac

V.d. direktor

Aleksandar Arsenović

Umetnički savetnik

Zoran Ivanović

Urednik likovnog programa

Dušan Rajšić

Kustos

Darinka Stanojević

Grafički dizajn

Mila Gvardiol

Tiraž

100 primeraka

Štampa

Štamparija "Xeikon", Beograd
Beograd, novembar 2023. godine

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ЛАЗАРЕВАЦ

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА
ЛАЗАРЕВАЦ

Izložbu podržao

DataKolektiv

DATAKOLEKTIV

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

730.071.1-055.2(497.11)"20":929
73/76(497.11)"20"(083.824)

МАРКОВИЋ, Миона Марта, 1979-

Ženstvenost u geometrijskoj apstrakciji : autorski projekat Mione Marte Marković :
Moderna galerija Lazarevac, 9-20. novembra 2023. - Lazarevac : Centar za kulturu "Lazarevac", 2023
(Lazarevac : Lipa art). - [27] str. : ilustr. ; 21 x 21 cm

Tiraž 100.

ISBN 978-86-6405-106-4

а) Ликовне уметнице -- Србија -- 21в -- Изложбени каталоги б) Ликовна уметност -- Србија -- 21в --
Изложбени каталоги

COBISS.SR-ID 128208137

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ЛАЗАРЕВАЦ

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА
ЛАЗАРЕВАЦ